Volume XXII — 1913 Dardanelles, Ottoman Fleet & Çatalca Army Ciphers and Yıldız Y..EE.. 40 Cracks (1880–1913)

Complete 13/13 sweep of BDH 608/32/2 (two new ab≠ba keys, #53–#65) · Çatalca Army ab = ba + odd-digit word codes (#50–#52) · Blind crack of Y..EE.. 40/34 (#49) and three Vol. V telegrams to Midhat Pasha · 0 Rosetta stones, 65 cumulative live cracks

Sources: MSB ATASE BDH 608/32/2 (p02–p23) · BDH 467/9/65 · BOA Y..EE.. 40/34, 40/165, 40/178, 40/184 · Compiled 26 Nov 2026

22	65	17	53 + 7	z = 10.5 / 6.8	0
volumes	cumulative live cracks	new in this volume (#49–#65)	Key 1 certain + tentative	Key 1 / Key 2	Rosetta ston

Part I — BOA / ATASE BDH 608/32/2: Dardanelles & Ottoman Fleet Cipher Dossier (22–28 Feb 1913 · 23 pages · 13/13 dispatches)

Result: All 13 enciphered telegrams in the file were broken with two new ordered (`ab ≠ ba`), two-digit homophonic letter substitutions. No page carries an interlinear solution (Rosetta).

- **Key 1 — Unified 1913 Dardanelles–Fleet key:** 53 certain + 7 tentative codes; `100/200/300` are nulls inserted inside words; `77` = ي (a letter, not a space); ٣ is real and part of the key. Against a shuffled-key null distribution **z = 10.5** (mean −4898, sd 199; full key −2806); 24/24 SA runs reached the same optimum. Cross-check with the independent Donanma #828/#840 session: **11/11 shared new codes, zero conflicts**. Opens 12 dispatches.
- **Key 2 — Separate 1913 naval wireless key (p21+p22):** 21 certain + 9 tentative + 2 weak codes; `ab ≠ ba` (23=ق=42 ≠ ش=24 ;ي=32 ≠ خ); **z = 6.8**. Not a transform of any known key. Opens 1 dispatch.

Honesty note: All results rest on external OCR readings of the 400 dpi watermark-free originals. p02, p03+p04, #828, #840, p10, p19+p20 and p21+p22 are taken from detailed solution reports. **p11, p12, p13+p14, p15, p16, p17, p18 and p23** have no separate report: in this volume they were read by mechanically applying Key 1 to the OCR groups, with editorial word division. Every uncertain spot is marked `[؟]` / `[?]` ; nothing has been invented.

Key 1 (53 certain + 7 tentative)

Letter	Codes (? = tentative)	Diagnostic words (new codes)
ا	`15` `47`	
ب	`34` `35` `83` `96`	واپور ×2 (p02 L01, p03 L01), توربيدو (p10 L08) (پ/ب) · باش، بشيكه، شبه، جواباً، بوغاز، اخبار، تخريبى؛ s19 adayı doğrulandı
ت	`14` `48`	
ج	`13` `18` `46`	چيقاريلن، بچق (چ) · شبه جزيره، جهتلرينه، غير جائز، جواباً، اخراج، بحريه‌جه
ح	`29` `91`	دشمن محاربلرى ×2، بحريه‌جه

Letter	Codes (? = tentative)	Diagnostic words (new codes)
خ	19 85	اخراجنه، اخراج حرکات، اخبار، مدخل، تخریبی، مداخلی
د	12 97	ترصداتده، ...قده اولدیغی، ده موجود، دیسترویر، تدارك، یازلدیغی؛ s19 adayı doğrulandı
ر	11 71? 76	p03 L17 عزیمت درت بچق [ساعت] بیله : 45 mil × 2 / 20 mil = 4,5 saat — aritmetikle uyumlu; tek geçiş
ز	16 23 56? 58	بوغاز مداخلی (p04 L07); p03 L03 طوربیدو da ر — beklenir · بوغاز (p03 L07, L13), تلسز, یازلدیغی, لزوم, ارزاق
س	32 79	جزیرهسنه، عسکر، ویرلمامسی، مساعد، سعی، ایسه، استعمال
ش	44 84	شبه، بشیکه، باش قوماندانلق، تشبثنده، قرق بش، دشمن (p04 L03)
ص	22 69?	فرصت کوزدلکده (p04 L13), tek geçiş
ض	17? 67?	تعرضیله (p10 L04), tek geçiş · تعرض و اخراج (p10 L18), tek geçiş
ط	36	
ع	33 75	عسکر، سرعته، معلومات، تعرض، عزیمت (yerine س ta ساعت ama p04 L06)
غ	27 51	هوا غایت، تلغراف (p03 L11), بوغاز (p04 L07), اولهمیهجغی
ف	38 82	مخالف، خفیف، تلغرافله 2×
ق	24 49	
ك	26 52	
ل	37 94	
م	21 31 61? 66	لزوم (p10 L31), tek geçiş
ن	28 72 73	
ه	45 62	
و	41 53	
ي	55 63? 77 92	الیمده موجود (p10 L06); p10 L23, L31 belirsiz; s19 adayı و ile çelişir
∅	100 200 300	nulls inserted mid-word: ى{300}كات، حر{200}رمك، كو{100}
+	78 =ئ · 81 =ذ · 86 =چ · 93 =ط · 98 =ل	Attested only in the Donanma #828/#840 session from word context (78=ئ not confirmed in p04/p10); 25 conflicts between ظ (p18 محافظه) and ن (p15)

Unresolved: 78 (p04 L09 «قوو؟املیه», p10 L14 «جواباً ؟یازلدیغی»). **Groups to re-read** (mostly one-digit slips ٢/٣, ٤/٧, ٧/٨, ٤/٩): p10 L08 purple 34→36, p10 L06/L23 “21” (ث expected), p03 L11 97→47, p03 L17 34→24, p04 L12 73→83, p04 L03 97→94, p04 L04 37→32, p04 L06 75→79, p10 L28 94→92. None of these changes the key.

The 12 dispatches opened by Key 1 (#53–#64)

#53 · BDH 608/32/2 · p02 (F 2)

15 Şubat 1328, 10 a.m. = 28 Feb 1913 · Ferîk Hurşid, Commander-in-Chief, Dardanelles General Forces → Fleet Command (via the fortress) · “Most urgent, not a minute’s delay permitted”

ح. موضوع بحث اولان واپورك ارزاق {بوفاتمقده / بوشالتمقده؟} اولديغى ترصد مفرزەلريمزك اشعاراتيله متباين [متبيّن؟] اولمغله همان تخريبى [...]

English translation: As our observation detachments report that the steamer in question is [unloading?] provisions, [its] immediate destruction [is requested].

Modern Turkish: Bahis konusu vapurun erzak [boşaltmakta?] olduğu, gözetleme müfrezelerimizin bildirimleriyle anlaşıldığından [ya da: çeliştiğinden] derhal tahribi [rica olunur].

Note / [?]: Only conflict: «بوفاتمقده» — «ف=82 is certain in four other words, whereas «بوشالتمق» would need ش+ل. Marginal note: “written to Barbaros-ı Hümâyûn, 15 Şubat 328, Fleet no. 258”.

`Canakkale_608_KeyA_400dpi_Cozum.md §4.1`

#54 · BDH 608/32/2 · p03+p04 (F 2-1)

15 Şubat 1328 = 28 Feb 1913 · Acting Fleet Commander Tahir (from *Barbaros*) → General Forces Command, Gelibolu (reply to p02)

ح. بحث اولنان واپورك {تتريلى / تخريبى؟} ايچون تكليف ايديلن (açık) آليوم هوا غايت مخالف و طوربيدولرمزك اك سرعتليسى و او ده بر دانەسى اولق اوزره انجق يكرمى ميل سرعته مالك. بر كشف بوغاز خارجنه چيقاريلن خفيف فيلو[؟] دشمن محاربلرى[نك] [ا]يمروز و جوارنده ترصداتده بولنديغى و تلسز تلغرافله مخابرەلرى واقع اولديغى[نى] اخبار ايتدى. بوغاز مدخلندن [...] قدر واپورك بولونديغى [موقع؟] قرق بش ميل [مسافەسى؟] اولديغى جهتله عودت و عزيمت درت بچق [ساعت] بيله محتاج اولديغى و كيجه [م]هتاب اولق جهتيله غير جائز بولنديغى و تهلكه [...] دشمن محاربلرى [طقصه؟] تلسز تلغرافله مودروسه ويريلەجك معلوماتده ايكى بچق ساعتده بوغاز مدخلى [ايله؟] ايمروز آرەسنده دشمن قوه [؟املیه]سنك يتيشەجكى دوشونيلەرك كوندريلەجك طوربيدويى [...] ايچون مناسب بر فرصت كوزدلكده اولديغى معروضدر.

English translation: Regarding the operation proposed for [destroying] the steamer in question: the weather today is extremely unfavourable, and the fastest of our torpedo boats — of which there is only one — makes barely twenty knots. The light flotilla sent outside the Straits to reconnoitre reports enemy warships on watch around İmroz (Imbros), communicating by wireless. As the steamer lies forty-five miles from the mouth of the Straits, the round trip would need fully four and a half hours, and with a moonlit night the sortie was judged inadmissible. Considering that, once alerted, enemy warships would wireless Mudros and enemy [forces] would reach the area between the Straits’ mouth and İmroz within two and a half hours, a suitable opportunity is being awaited for the torpedo boat to be sent.

Modern Turkish: Bahsi geçen vapurun [tahribi] için teklif edilen [harekâta gelince]: bugün hava son derece elverişsiz. Torpidolarımızın en süratlisi, ki ondan da yalnız bir tane var, ancak yirmi mil sürate sahip. Keşif için Boğaz dışına çıkarılan hafif filo, düşman harp gemilerinin İmroz ve çevresinde gözetlemede bulunduğunu ve telsiz telgrafla haberleştiklerini bildirdi. Vapurun bulunduğu yer Boğaz ağzından kırk beş mil uzakta olduğundan, gidiş-dönüş için dört buçuk saate bile ihtiyaç var. Gece mehtaplı olduğundan [çıkış] uygun görülmedi. Tehlike [hâlinde], düşman harp gemilerinin telsiz telgrafla Mondros'a vereceği haber üzerine, iki buçuk saatte Boğaz ağzı ile İmroz arasına düşman [kuvvetinin] yetişeceği düşünülerek, gönderilecek torpido için uygun bir fırsat gözetilmekte olduğu arz olunur.

Note / [?]: Numerically coherent (20 knots, 45 miles, 4.5 h, 2.5 h); the tentative ر=71 also fits the arithmetic (45 × 2 / 20 = 4.5). Uncertain: «تتريلى», p03 L09 «21 58», starts of p03 L15–L16, «طقصه», p04 L12–13, code 78.

`Canakkale_608_KeyA_400dpi_Cozum.md §4.2`

#55 · BDH 608/32/2 · p06+p08 (Telgraf #828)

9/10 Şubat 1328 = 22/23 Feb 1913 · Ferîk Hurşid, General Forces Commander, Gelibolu → Fleet Command (“solved with the Fleet cipher”)

[اوننجى قولاردو آياستفانوسه كي(د)ه جكدر . اوتو(ز) ايكن(جى) فرقه] كما كان [اوننجى قولاردويه] مربوط اولق وبالاخره [مذكور قولاردودن] آلنه جغى امره كوره حركت ايتمك اوزره شمديلك [كليبوليده قالاجقدر .] بحر سفيد بوغازنده [قا(ل)ن قواى سائره نك قوماندا سنى درعهده] ايده جكى [ذاتى حين انفكاكمده تبليغ] اولنه جقدر .

English translation: The X Corps will proceed to Ayastefanos (San Stefano). The [32nd?] Division, remaining attached to the X Corps as before and moving according to orders it will eventually receive from that corps, will stay at Gelibolu for now. The officer who will take over command of the remaining forces at the Dardanelles will be announced upon my departure.

Modern Turkish: Onuncu Kolordu Ayastefanos'a gidecektir. [Otuz ikinci?] Fırka, eskisi gibi Onuncu Kolordu'ya bağlı kalmak ve nihayet mezkûr kolordudan alacağı emre göre hareket etmek üzere şimdilik Gelibolu'da kalacaktır. Akdeniz (Çanakkale) Boğazı'nda kalan diğer kuvvetlerin kumandasını deruhte edecek zat, ayrılışım sırasında tebliğ olunacaktır.

Note / [?]: 7-group repeat «49 53 94 47 76 97 53» = قولاردو (Kolordu); 11-group run = آياستفانوسه. Division number NOT certain: the letters literally give «اوتوز ايكنجى»; «اوتوت ايكن بك فرقه» (32nd) needs three corrections. Also «كيا ه جكدر» (97 expected) and line 9 «قاحن» (94) expected for 91).

Donanma_608_Cozum.md §3–4

#56 · BDH 608/32/2 · p07+p09 (Telgraf #840)

10 Şubat 1328 = 23 Feb 1913 · Ferîk Hurşid, Dardanelles General Forces Commander, Gelibolu → Acting Fleet Command at Nara

[آقشامكى امر] موجبنجه [قولاردو] همان [حركت ايچون امر آلمشدر . وابورلردن] بعضيلرينك [آياستفانوسه] قدر [كيده بيلملرى] ايچون [مقتضى كمورى] نعره دن آلنه رق [وابور سواريلرينه امر] امر اولندى [. مراجعتلرنده] دوننمايه مخصوص [كموردن اعطاسى] و [ويريله جك كمورك درحال اعاده] ايدلك اوزره ينه [مقدارينك] اشعارى اهميتله متمنادر .

English translation: In accordance with last evening’s order, the Corps has received orders to move at once. The steamer captains have been ordered to take on at Nara the coal needed for some of the steamers to reach Ayastefanos. When they apply, it is urgently requested that coal be issued from the Fleet’s own stock and that the quantity be reported, the coal to be returned immediately.

Modern Turkish: Akşamki emir gereğince Kolordu hemen hareket için emir almıştır. Vapurlardan bazılarının Ayastefanos'a kadar gidebilmeleri için gereken kömürü Nara'dan almaları vapur süvarilerine emredildi. Başvurduklarında donanmaya mahsus kömürden verilmesi ve verilecek kömürün derhal iade edilmek üzere yine miktarının bildirilmesi ehemmiyetle rica olunur.

Note / [?]: «امر» appears both enciphered and in clear in lines 7–8 (clerk’s repetition). Context: transport of the X Corps by sea to Ayastefanos after the Şarköy landing.

Donanma_608_Cozum.md §3

#57 · BDH 608/32/2 · p10+p11 (F 2-5 / 2-6, No. 29)

15 Şubat 1328, 10.15 p.m. = 28 Feb 1913 · Acting Fleet Commander Tahir → Composite Forces Command, Gelibolu (428 groups)

دشمنك كليبول شبه جزيرەسنه ويا بشيكه جهتلرينه تعرضيله عسكر اخراجنه تشبثنده اليم[ك؟]ده موجود درت طوربيدو ديسترويريله بر ايش كورمك ممكن اولەميەجغى باش قوماندانلق وكالت جليلەسنه جواباً [؟]يازلديغى كبى، جهت بريەجه هر نه ممكن ايسه ياپيلەرق دشمنك تعرض و اخراج حركاتنه ميدان ويرلمامسى ايچون تدابركات و تقيدات و تشبثات [؟رمه]ده بولنمق كرك. جهت بحريەجه ده امكانك مساعد اولديغى قدر سعى ايديلەجك ايسەده اليەكى [الدەكى؟] وسايطك بالزوم [؟] و صورت جبريەده [سوق؟] و استعمال ايت‖ديرلسى نتيجەسى اولەرق دوننمەنك و [طور؟]بيدولرك دشم[ن] دوننماسنه قارشو چيقه[؟]بيلەجك هيء[و]چ بر قيمتده براقلمديغى كمال [و اي؟ر]له معروضدر.

English translation: As already answered to the Acting High Command, should the enemy attempt to attack and land troops on the Gelibolu Peninsula or around Beşike, nothing can be achieved with the four torpedo-boat destroyers at my disposal; everything possible must therefore be done on the land side — preparations, precautions and measures — to deny the enemy any chance of attack or landing. The naval side will also do what its means allow; however, as a result of the means at hand having been [sent and] used under necessity and compulsion, it is reported with the utmost [regret?] that the fleet and the [torpedo boats?] have been left of no value whatever for going out against the enemy fleet.

Modern Turkish: Düşman Gelibolu Yarımadası'na ya da Beşike taraflarına saldırıp asker çıkarmaya teşebbüs ettiğinde, elimdeki dört torpido destroyeriyle bir iş görmenin mümkün olmayacağı Başkumandanlık Vekâlet-i Celîlesine cevaben yazıldığı gibi, kara tarafınca ne mümkünse yapılarak, düşmanın saldırı ve çıkarma hareketlerine meydan verilmemesi için hazırlık, tedbir ve teşebbüslerde bulunmak gerekir. Deniz tarafınca da imkânın elverdiği ölçüde çalışılacaksa da, eldeki vasıtaların lüzum hâlinde ve zorunlu durumda [sevk ve] kullandırılması neticesi olarak, donanmanın ve [torpido?]ların düşman donanmasına karşı çıkabilecek hiçbir kıymette bırakılmadığı kemâl-i [teessür?]le arz olunur.

Note / [?]: The p10 part follows the report (§4.3). p11 (90 groups) was read in this volume by mechanically applying Key 1 to the 400 dpi OCR. The last word decodes letter-for-letter as «و ا ي [95] ر له»; the “teessür” (تأثر, regret) reading is NOT supported letter-for-letter → [?]. Code 95 unresolved here; «دشم[ن]» shows 13 where ن is expected.

`Canakkale_608_KeyA_400dpi_Cozum.md §4.3 + rem1_p11_p15_ocr.txt (p11) × Key 1`

#58 · BDH 608/32/2 · p12 (F 2-7, No. 1582)

Undated (Feb 1913), 9.25 p.m. · Acting Fleet Commander Tahir → Dardanelles Composite Forces Command (wireless form; 32 groups, 15 words)

ع[؟] دون كيجه خبر آلندى و بر[ا]ى تحرى بو كون طور[ب]يدو [ا]ستمبوطى ده كوندرلدى.

English translation: Word was received last night; a torpedo steam-launch was also sent today to investigate.

Modern Turkish: Dün gece haber alındı; taharri (araştırma) için bugün torpido stimbotu da gönderildi.

Note / [?]: Mechanical decode (Key 1): «بوطيده / طورطيدوستم / بريتحري / خبرالندي». In «براى» the OCR’s [15/35] correction is taken as 15=ا; in «طور[ب]يدو» the second 36 should be ب.

`rem1_p11_p15_ocr.txt (p12) × Key 1`

#59 · BDH 608/32/2 · p13+p14 (F 2-8, No. 2964)

15 Şubat 1328 = 28 Feb 1913 (1.35 a.m.) · Mirlivâ Fahri, Dardanelles Composite Forces Commander → Imperial Fleet Command (incoming wireless; 229 groups, 10 words)

قرەبيغ[ه؟]دن حركت[؟]ه اون يدى ميل قطع (ا)يتدكدن صكره استقامت سيرى باطى [؟] ساحلدن ايكى ميل اوزاقلقده آقساس بورنى[؟] [...] يومورطه آطەسى [...]ده بر طوربيله تصادف اولنديغى، سطح بحرده بولونان طوربيلك [...] شكلنده اولوب اوستنده آلتى[؟] [...] يكرمى سانتم قدر طولده چبوقلر بولونديغى [شركت خ؟]يريه[؟] وابورى سواريسى كاشف قپودان طرفندن افاده اولمشدر. ١٥ شباط ٣٢٨

English translation: Captain Kâşif, master of the [Şirket-i Hayriye?] steamer, has stated that after leaving Karabiga and covering seventeen miles, two miles off the coast, [between?] Aksaz Burnu and Yumurta Adası, a mine (torpil) was encountered; the mine, floating on the sea surface, is [...]-shaped and carries on top [six?] rods (horns) about twenty centimetres long. 15 Şubat 328 (28 Feb 1913).

Modern Turkish: Karabiga'dan hareketle on yedi mil katettikten sonra, [batıya doğru?] seyir istikametinde, sahilden iki mil uzaklıkta, Aksaz Burnu [ile] Yumurta Adası [arasında?] bir torpile (deniz mayını) rastlandığı; deniz yüzeyinde bulunan torpilin [...] şeklinde olup üstünde altı[?] adet yirmi santim kadar uzunlukta çubuklar (boynuzlar) bulunduğu [Şirket-i Hayriye?] vapuru süvarisi Kâşif Kapudan tarafından ifade olunmuştur. 15 Şubat 328.

Note / [?]: Mechanical decode (Key 1); the clear words (بتدكدن، صكره، اولنديغى، بولونان، اولوب، بولونديغى، اولمشدر) join the cipher grammatically. Lower half of p14: a live operator-to-operator wireless chat — “Brother, I received the cipher you wrote, sir” … “My dear, please repeat the sixty-three groups from here to here, sir.” Unresolved: p13 L04, L09 «خرمس{100}نده», L12 «طعيدايه», p14 L01 «كتزيريهفك».

`rem1_p11_p15_ocr.txt (p13, p14) × Key 1`

#60 · BDH 608/32/2 · p15 (F 2-9, No. 227)

Undated (Feb 1913), 7.30 p.m. · Acting Fleet Commander Tahir → Dardanelles Composite Forces Command (130 groups, 30 words)

مسعوديەدەك[ى] [؟]ى طوپلر[ك] [؟] اللى ايكى [ع]ادى خمپارەسى [؟]ب شراپ[؟]لى و اون ب[؟]لر و ايله [؟] مجيديه[د]مكى طوپك [؟] دقيقه [؟] عا[د]ى خمپاره [؟] يوز سكسن شراپ[ن]لى واردر. مترالیوزه كلنجه [...]

English translation: The [...] guns of *Mes‘ûdiye* have fifty-two common shells, [...] shrapnel and ten [...]; the guns of *Mecidiye* have [...] common shells [...] and one hundred and eighty shrapnel. As for the machine-guns [...]

Modern Turkish: Mes‘ûdiye'deki [...] topların [...] elli iki adî humbarası, [...] şarapnel ve on [...]; Mecidiye'deki topların [...] adî humbara [...] yüz seksen şarapneli vardır. Mitralyöze gelince [...]

Note / [?]: Mechanical decode; the skeleton of an ammunition inventory reads, details [?]. Numerals are in clear (اللى ايكى، اون، يوز سكسن). In «شراپ[25]لى» code 25 would need to be ن, whereas p18 gives 25=(محافظه) ظ → the two contexts conflict.

`rem1_p11_p15_ocr.txt (p15) × Key 1`

#61 · BDH 608/32/2 · p18+p16 (F 2-12 + 2-10, No. 55)

15 Şubat 1328 = 28 Feb 1913 · “Urgent” · Acting Fleet Commander Tahir → Composite Forces Command, Gelibolu (247 groups, 36 words)

چرخه طوپلرى ايچون يالكز طوپچى [؟] افرادى اولەرق آلتيشر نفر كوندريلەجكدر. بو طوپلرك و جبخانەلرينك ايجاب ايله مواقعه نقل و سوقلرى و جبخانەنك محافظەسى خصوصنده كوريلەجك افراد و سايرەنك اردوجه تعيينى و مجيديه قرووترنده[؟]كى چرخه طوپى جبخانەسى [؟]واسطه اولديغندن كليبولىيه نقل ايتمك اوزره رومورك[و]رك اعزامى مسترحم و مذكور طوپ[؟] يوز سكز عدد شراپنلى موجود اولوب مسافۀ غايه[سى؟] ‖ [؟]ى اوچ بيك مترو اولديغى و افرادينك طابورلردن يرينه مسافرتيله امر[ا]ر عيشلرينك[؟] تأمينى معروضدر.

English translation: For the wheeled (çarha) guns, six men each will be sent, gunners only. It is requested that the army designate the men and other means needed to move and deploy these guns and their ammunition to their positions as required and to guard the ammunition, and that a tugboat be dispatched to carry the çarha-gun ammunition on the cruiser *Mecidiye* to Gelibolu. The said guns have 108 shrapnel rounds, their maximum range [?] being 3,000 metres; it is further requested that the crews’ subsistence be provided as guests of the battalions in their new location.

Modern Turkish: Çarha (tekerlekli) topları için yalnız topçu efradı olarak altışar nefer gönderilecektir. Bu topların ve cephanelerinin icabına göre mevkilerine nakil ve sevkleri ile cephanenin muhafazası hususunda görülecek efrad ve sairenin ordu tarafından tayini; ve Mecidiye kruvazöründeki çarha topu cephanesi [...] vasıta olduğundan Gelibolu'ya nakletmek üzere romörkörün gönderilmesi rica olunur. Mezkûr topların yüz sekiz adet şarapneli mevcut olup azami menzili [?] üç bin metre olduğu ve efradının taburlardan yerlerine misafir olarak geçimlerinin[?] temini arz olunur.

Note / [?]: Mechanical decode. p18 L09 «ظ=25 → محافظه = «سى[25]محاف. p16 is attached to p18 on content (crews, subsistence); group counts fit both pairings (p18+p16 = 249 vs docket 247; p15+p16 = 134 vs docket 130) → join [?]. The “maximum range … 3,000 m” link depends on that join.

`rem2_p16_p23_ocr.txt (p18, p16) × Key 1`

#62 · BDH 608/32/2 · p17 (F 2-11, No. 1479 / 1520)

Undated (Feb 1913), 2.30 p.m. · Acting Fleet Commander Tahir (from Nara) → Composite Forces Command, Maydos (#1479, 72 groups); same text → General Forces Command, Gelibolu (#1520)

[؟]غزومنه[؟] مبنى [؟]قيير[؟]خط مداعه[مدافعه؟]سنه [م]أمور اولان مسعوديه آلديريلەرق يرينه طورغود كوندريلەجكدر.

English translation: [...] accordingly, *Mes‘ûdiye*, detailed to the defence of [...], will be withdrawn and *Turgud [Reis]* sent in her place.

Modern Turkish: [...] üzerine, [...] müdafaasına memur olan Mes‘ûdiye aldırılarak yerine Turgud [Reis] gönderilecektir.

Note / [?]: Mechanical decode; both copies begin with the identical group sequence. Opening of lines 1–2 unresolved; «مداعه» lacks ف.

`rem2_p16_p23_ocr.txt (p17) × Key 1`

#63 · BDH 608/32/2 · p19+p20 (F 2-13, No. 18894)

15 Şubat 1328 = 28 Feb 1913 · Summary of a cipher from the Acting High Command; Gelibolu → Fleet Command

[دول متح...؟] ...نك بوز[جه آطه؟] ... [ايله] معاونتده بولنمق اوزره اشو ... يونان[ك] [و]اپوريله يكرمى بيك كشيلق بر قوت [وا...؟] محاصره و يكرمى صحرا طوپيله بر خيلى مهمات سوقنه قرار ويرلديكى آژانس تلغرافلرندن اكلاشلديغى و قواى [هجوميەنك؟] بحر سفيد بوغازى جوارينه اخراجى مستبعد [دكل؟] و اوتوزى متجاوز نقليه سفينەسنك عساكر كليه ايله پيرەدن ليمنى[يه متوجهاً؟] حركت ايلديكى و [ك...؟] طوربيدولرى حامل ايدوب ايكى نقليه سفينەسنك بوزجه آطەيه كوندرلديكى و بوترانيه بوغاز خارجنده قرەغول ياپان طوربيدو استمبوطلريله [بوغازده؟] دائما القا ايديلەجكى ازمير قواى مرتبه قوماندانلغنه و دوننما قوماندانلغى وكالتنه خبر ويرلديكى اشعار بيورلديغى ... [دقتلرينك جلبى؟ ... معروضدر؟]

English translation: News-agency telegrams indicate that the Greeks have decided to send a force of 20,000 men with 20 field guns and a good deal of ammunition; a landing near the Dardanelles is not improbable; more than 30 transports with large bodies of troops have left Piraeus for Lemnos; two transports carrying torpedo boats have been sent to Bozcaada (Tenedos); and [mines?] will be laid continuously by the torpedo launches patrolling outside the Straits. This has been communicated to the İzmir Composite Forces Command and to the Acting Fleet Command.

Modern Turkish: Ajans telgraflarından şunlar anlaşılmış: Yunanlılar 20.000 kişilik bir kuvveti, 20 sahra topunu ve bir hayli mühimmatı sevk etmeye karar vermiş; kuvvetin Bahr-i Sefid Boğazı civarına çıkarılması uzak bir ihtimal değil; 30'u aşkın nakliye gemisi askerle birlikte Pire'den Limni'ye doğru hareket etmiş; torpido taşıyan iki nakliye gemisi Bozcaada'ya gönderilmiş; Boğaz dışında karakol yapan torpido stimbotlarıyla sürekli [mayın?] ilka edilecek. Bu bilgiler İzmir Kuvâ-yı Mürettebe Kumandanlığına ve Donanma Kumandanlığı Vekâletine bildirilmiş.

Note / [?]: First page pair cracked (25 Nov 2026): free SA −1294.7, 20/20 refines on the same peak. Inconsistencies: «بوغاز» twice with 92, «طوپيله» starts with 34, 27/37 and ٢/٣ confusions, an extra 16 in «وكالتنه».

`Canakkale_608_Ext_Cozum.md §2–4`

#64 · BDH 608/32/2 · p23 (F 2-14, Telsiz No. 190)

Undated (Feb 1913), 9.55 · *Barbaros* wireless station (operator: Rahmi) → Composite Forces Command (Gelibolu); signed Tahir, Acting Imperial Fleet Commander (106 groups, 19 words)

ح. مسعوديه سواريسى ذاتكزدن آلنديغى امر اوزرينه بالستى[؟]ز[؟]ان نغرەيه كلملى ايدى و ايننا[؟] نارەده بولنمقده در. بو يردەكى موقعنى بالتكرار آلسون مى يوقسه نغرەده مى قالسون، بو خصوصدەكى امركزه منتظر بولنديغم معروضدر.

English translation: The captain of *Mes‘ûdiye*, on the order received from you, was to come to Nara [...] and is now at Nara. Should she resume her station here, or stay at Nara? I await your order on this matter.

Modern Turkish: Mes‘ûdiye süvarisi, zatınızdan aldığı emir üzerine [...] Nara'ya gelmeli idi ve [şimdi] Nara'da bulunmaktadır. Buradaki mevkiini tekrar mı alsın, yoksa Nara'da mı kalsın; bu hususdaki emrinizi beklediğim arz olunur.

Note / [?]: Mechanical decode. Nara is enciphered here as «نغرە» (غ=51), but written in clear as «نعرە» in #840. Middle of L03 «بالستيذاننغرە» unresolved.

`rem2_p16_p23_ocr.txt (p23) × Key 1`

Key 2 (p21+p22 · 32 codes)

Letter	Codes	Evidence
ا	16 CERTAIN 61 TENTATIVE	ساحلنه، اولنەجغى، انامور، ميدانى، بعد الزوال، نصف، حامل... (en sık kod, 25 geçiş) · بر ايكى (p21 L02) nın tersi, tek geçiş16 —
ن	67 CERTAIN	سنه، ساحلنه ×2، اولنەجغى، انامور، ساحلندن، ميدان، اوندن نصف، منتظر، بولنملرينك
ه	58 CERTAIN	سنه، ايديلەجكى، سواحلنه، دەجك، ايله، جبخانه، كيجه، مخابره

Letter	Codes	Evidence
ر	47 CERTAIN	بر، ادریاتیق، حرکت، انامور، مرکزیله، قدر هر، مخابره، منتظر، بولنملرینك
ل	57 CERTAIN 69 TENTATIVE	ایدیلەجکی، سواحل، ساحلنه، کمال ایله، اولنەجغی، الزوال ×2، بولنملرینك · حامل (L08), tek geçiş; SA ا verdi (ٔحاما)
د	38 CERTAIN	ایدیله، ورود، دەجك، کموردن، ادریاتیق، ساحلندن، میدان، بعد، اوندن، قدر
و	27 CERTAIN 52 WEAK	سواحل، ورود، اولنەجغی، انامور، اوق، الزوال، اوندن، بولنملرینك · نقصان و یا کمال (L06) — üstü karalanmış grup; نقصانی اکمالٔ okunursa fazlalık
ي	36 CERTAIN 32 CERTAIN 63 TENTATIVE 43 WEAK	ایدي، جکی، ایله، میدانی، مرکزیله، کیجه، بولنملرینك · ایکی، جبخانەیی، میدانی، لیله (23ٔ23: ten ayrı=خ) · جبخانەیی، اولنەجغی — 36 geçişٔ, 2 tersi nın · کونیدر (L03), tek geçiş
ك	45 CERTAIN	ایدیلەجکی، ایکی، کون، ایدەجك کموردن، کمال، حرکت، مرکز، کیجه، بولنملرینك
م	56 CERTAIN	کمور، کمال، انامور، میدان، مرکز، مخابره، منتظر، بولنملر
س	29 CERTAIN	سنه، سواحل، ساحلنه، ساحلندن
ب	18 CERTAIN	بر، جبخانه، بعد، مخابره، بولنملرینك
ج	17 CERTAIN	ایدیلەجکی، دەجك، ایله جبخانه، اولنەجغی، کیجه
ت	12 CERTAIN	تشبث، حرکت، منتظر، ادریاتیق (p21 L05) ایدەجكٔ de ي OCR — (?beklenir
ح	37 CERTAIN	سواحل، حامل، ساحلنه، حرکت، ساحلندن
ق	42 CERTAIN 46 CERTAIN	نقصان (p21 L06); سررقهٔ? (p21 L03) · اوق میدانی (p21 L13), لیله قدر (p21 L17); ادریاتیق p21 L10
خ	23 CERTAIN	جبخانه (p21 L08), مخابره (p21 L18) — 32 ile ab=ba DEĞİL
ص	68 CERTAIN	نقصان (L06), نصف (L16)
ز	19 CERTAIN	مرکزیله (L14), الزوال (L15)
ع	34 TENTATIVE	بعد الزوال (p21 L15); ادریاٖ p21 L09 da ي çelişkili — beklenir
ف	35 TENTATIVE	نصف (L16), tek geçiş
ظ	49 TENTATIVE	منتظر (L19), tek geçiş
غ	59 TENTATIVE	اولنەجغی (L11), tek geçiş
ش	24 TENTATIVE	تشبث (L01), tek geçiş; serbest SA buldu
ث	25 TENTATIVE	تشبث (L01), tek geçiş; serbest SA buldu
?	155	word code or null — unresolved

#65 · BDH 608/32/2 · p21+p22 (F 2-13, varak 11 ve arkası)

Undated (Feb 1913) · Gelibolu headquarters hand; endorsed on the verso «باربارووسك رحمی افندی جهتندن» (by *Barbaros* wireless operator Rahmi Efendi)

...‹?›سنه تشبث ايديلهجكى بر ايكى كونيدر ‹سررقه?› سواحلنه ورود ايدهجك، كموردن نقصان ‹و›يا [نقصانى] اكمال ايله جبخانهيى حامل ‹155› يانيه ادرياتيق ساحلنه حركت اولنهجغى؛ انامور ساحلندن اوق ميدانى مركزيله بعد الزوال اوندن نصف الليله قدر هر كيجه مخابره ايچون منتظر بولنملرينك ‹اجيدهسى?› حدوددن دوشمشدر(?)

English translation: ...that it will be undertaken; that [a vessel] arriving these one or two days at the [?] coasts, having made good its coal shortage and carrying ammunition, [155] will sail for the Adriatic coast [for?] Yanya (Ioannina); and that, from the Anamur coast, they are to stand by every night from ten [o'clock] after noon until midnight to communicate with the Okmeydanı (Istanbul) wireless centre [...].

Modern Turkish: ...'na girişileceği bir iki gündür [?] sahillerine varacak olan, kömür eksiğini tamamlayıp cephane taşıyan [155] Yanya [için?] Adriyatik sahiline hareket edileceği; Anamur sahilinden Okmeydanı (telsiz) merkeziyle her gece öğleden sonra [saat] ondan gece yarısına kadar haberleşme için beklemede bulunmaları[nın] [...].

Note / [?]: New key: no known key or any ±99 / per-digit / reversed / mirrored transform (4 × 599) produced text. Free SA under ab=ba (3/64 runs, −535.7) and ab≠ba (2/64, −510.7) converged on the same text; shuffled-sequence floor −612.0. Open: p21 L03 «سررقه», L05 G04, L06 G08, «155» (ship name or word code?), whether «يانيه» = Yanya, 34/38 in «ادرياتيق» (ي expected), L17 G01, p22 L02–L03.

`Canakkale_608_p21_p22_Cozum.md §2–5`

Part II — BOA / ATASE BDH 467/9/65: the 1913 Çatalca Army Cipher (#50–#52)

System: two-digit letter codes are **reversible-pair equivalent (`ab = ba`)**: 52 raw codes collapse into 34 classes, one letter each (27 certain + 5 probable + 2 weak). Alongside them run **3-digit word codes built only from odd digits (1-3-5-7-9)**: 6 certain (117=اردو army, 371=قول corps, 375=قوماندان commander, 353=فرقه division, 335=طابور battalion, 351=طوپ gun), 4 probable (597=اوتوز thirty, 555=بر one, 579=اوچ three, 593=اون ten), 9 unresolved. A free ab≠ba model gains only +42 nats and its divergences fail hand checks → no evidence for `ab ≠ ba` . About 95% of 859 letter tokens are assigned. Source is OCR only (image not inspected); the 28→38, 98→91, 18↔16 slips are listed in the report.

Pair (ab = ba)	Letter	Status	Evidence
`18 / 81`	ي	CERTAIN	(روحيه، ايكنجى، وجدانيه...)
`45 / 54`	ر	CERTAIN	
`16 / 61`	ه	CERTAIN	
`22`	ا	CERTAIN	
`44`	ا	CERTAIN	
`89 / 98`	ن	CERTAIN	
`69 / 96`	ل	CERTAIN	(احوال)
`59 / 95`	ك	CERTAIN	
`79 / 97`	م	CERTAIN	
`48 / 84`	د	CERTAIN	

Pair (ab = ba)	Letter	Status	Evidence
15 / 51	و	CERTAIN	(روحيه، معنويه)
49 / 94	ق	CERTAIN	(قوچحصار، مقرر، بيورلقده، بشقه، قابليت)
34 / 43	ج	CERTAIN	(درجه، چتالجه، نجى)
24 / 42	ب	CERTAIN	(تربيه، حربيه، ابلاغى)
19 / 91	ع	CERTAIN	(عسكر، معنويه، تعليم)
28 / 82	ت	CERTAIN	(ارتمشدر، متاركه)
66	س	CERTAIN	(سنك، سى)
38 / 83	ح	CERTAIN	(احوال، حركات، الحاق) — 3 yerde ت okunmalı (28→38 OCR kayması)
68 / 86	ش	CERTAIN	(شميلك، بشقه، اشعارى)
11	ي	CERTAIN	(وسايطنك، طوپلرى ايله)
36 / 63	چ	CERTAIN	(چتالجه، قوچحصار×2، چيقاريلان)
27 / 72	ص	CERTAIN	(قوچحصار×2، نقصانى، صامسون)
17 / 71	لا	CERTAIN	(ابلاغى، چيقاريلان، كاملاً، آلاجه) ligatürü
29 / 92	غ	CERTAIN	(قوماندانلغى/لغنه، ابلاغى، يوزغاد)
78 / 87	ظ	CERTAIN	(نظاميه ×3)
56 / 65	ز	CERTAIN	(يوزغاد/يوزقاد ×2، الزم)
12 / 21	ت	CERTAIN	(ارتمشدر)
67 / 76	ط	TENTATIVE	(قطعاتنك، وسايطنك، ضابطان) — alternatif ل (وسائلنك)
47 / 74	ض	TENTATIVE	(احضار، ضابطان, تعرضيه)
26 / 62	پ	TENTATIVE	(پكسماد، آرپه)
25 / 52	و	TENTATIVE	(مچور، كوكلى)
99	ئ	TENTATIVE	(قائم)
46 / 64	ح	WEAK	(احتياج) / 3 — (جديده) د? geçiş, çelişkili
14 / 41	د	WEAK	(مدتنجه?) — tek geçiş

Odd-digit 3-digit word codes

Code	Word	Status	Evidence
117	اردو	CERTAIN	(چتالجه اردوسى: قول اردو ×5)
371	قول	CERTAIN	(قول اردويه düz metin; مرتب ايكنجى قول اردو)
375	قوماندان	CERTAIN	(اردوسى قوماندانلغى، فرقه‌سى قوماندانلغنه)
353	فرقه	CERTAIN	(فرقه‌سنك، فرقه‌لره، يوزغاد فرقه‌سنده)
335	طابور	CERTAIN	(طابورلرينك، قوچحصار طابورى، آلاجه طابورى)
351	طوپ	CERTAIN	(طوپجى طابورينك، طوپلرى ايله، طوپلرينك ده)

Code	Word	Status	Evidence
597	اوتوز	TENTATIVE	(نظامیه اوتوزنجی فرقه düz metinde; نجی نظامیه فرقه‌سی ...)
555	بر	TENTATIVE	(یارار بر ذاتك تعیینی; بر یرده اقامتی)
579	اوچ	TENTATIVE	(اون اوچنجی; اوچر; اوچ ...ه ابلاغی)
593	اون	TENTATIVE	(اون بش كونلك; اون اوچنجی)

Unresolved: 131, 179 (supply items?), 379, 135, 173, 519, 191, 337, 713; weak: 573 (بش five?), 731 (بطاریه battery? / بلوك company?), 195 (تشكیلات / ?ترتیب?).

#50 · BDH 467/9/65 · p1–p2 (Sayı 2–3, No. 360)

29 Kânûn-ı Sânî 1328 = 11 Feb 1913 · “Secret and personal” · Brig. Gen. Süleyman Şefik, Commander of the Composite II Corps → Ahmed Abuk Pasha, Acting Commander of the Çatalca Army

عسكرك احوال روحیه و معنویه‌سی یولنده‌در. متاركه مدتنجه(?) [؟] تعلیم و تربیه و [؟]دلرله قابلیت حربیه‌سی آرتمشدر. حالاً قول اردو ⟨379⟩ات یو[م]یه(?) و حركات [ت]عرضیه‌یه مقتدردر. [بونك] ایچون ⟨131⟩ و ⟨179⟩نك احضاری و س[؟] ... بر(?) [؟] ... ایدلمك لا بد در. بوندن بشقه شمدیدن اون(?) بش(?) كونلك پكسمادله آرپه‌نك تداركی و ⟨179⟩ و ⟨131⟩ قوللرینك(?) ثلث مرتبه‌سنده(?) اولسون اكمال نقصانی، ایسه [؟]كری ⟨573⟩ ⟨731⟩ مكاریسنك(?) اعطاسی و طابورلرك ضابطان احتیاجنك [؟] درجه‌سنده اكمالی ایچون ⟨713⟩ [؟] اعزامی و اوتوزنجی(?) نظامیه فرقه‌سی قوماندانلغنه ⟨195⟩ و ضبطه(?) یارار بر(?) ذاتك تعیینی الزم[در]؛ تیقنات(?) كامله‌ی وجدانیه‌مه اتباعاً [معروضدر].

English translation: The troops’ morale and spirit are sound. Through training and drill [...] during the armistice(?), their fighting capability has increased. The Corps is now capable of daily [⟨379⟩s?] and offensive operations. For this, the preparation of ⟨131⟩ and ⟨179⟩ and [...] are indispensable. In addition: procurement now of fifteen(?) days’ hard tack and barley; making good the shortfall of ⟨179⟩ and ⟨131⟩ at least to about one third(?); issue of [...] ⟨573 731⟩ pack animals; dispatch of ⟨713⟩ [...] to complete the battalions’ officer needs to [...] degree; and appointment to the 30th(?) Regular Division command of an officer fit for ⟨195⟩ and discipline(?) are essential. I submit this in full conscientious conviction.

Modern Turkish: Askerin ruhî ve manevî hâli yolundadır. Mütâreke süresince(?) [...] yapılan talim ve terbiye ve [...] sayesinde muharebe kabiliyeti artmıştır. Kolordu şimdi [günlük ⟨379⟩lere(?)] ve taarruz harekâtına muktedirdir. Bunun için ⟨131⟩ ve ⟨179⟩'un hazırlanması ve [...] bir [...] edilmesi zaruridir. Bundan başka, şimdiden on beş(?) günlük peksimet ile arpanın tedariki; ⟨179⟩ ve ⟨131⟩ [...]'lerinin eksiğinin hiç değilse üçte bir mertebesinde(?) tamamlanması; [...] ⟨573 731⟩ mekârîsinin (yük hayvanlarının) verilmesi; taburların subay ihtiyacının [...] derecede tamamlanması için ⟨713⟩ [...] gönderilmesi; ve Otuzuncu(?) Nizamiye Fırkası Kumandanlığına ⟨195⟩ ve inzibata(?) yarar bir zatın tayini elzemdir. Bunu vicdanımın kesin kanaatine uyarak arz ederim.

Note / [?]: ⟨...⟩ = odd-digit 3-digit word code. 131, 179, 379, 713 unresolved (probably supply items); 573/731/195 weak.
`Catalca_467_Cozum.md §7 Telgraf 1`

#51 · BDH 467/9/65 · p3 (Sayı 4, No. 608)

12 Kânûn-ı Sânî 1328 = 25 Jan 1913 · “Urgent” · Aya Yorgi → Acting Command of the Çatalca Army, Hadımköy

١١ كانون ثانى ٣٢٨ تاريخ و ٥٣٠٩ نومرولى امرنامهٔ عاليلرى آلتنجى مادەسنده(?) مرتب ايكنجى قول اردو نظام ⟨195⟩ندن چيقاريلان يوزقاد فرقەسنك قوچحصار، مچور (موجور؟) و دردنجى(?) كوكللى(?) طابورلرينك بشقه فرقەلره الحاق ايدلديكى بيان بيورلمقده و دردنجى(?) كوكللى طابورينك هر قنغى بر فرقەيه الحاق ايدلمش اولديغى اصلاً تحققده ايسه ده، قوجحصار طابورنك نظام ⟨195⟩ جديد[ده](?) صامسون فرقەسنه الحاق ايدلمش اولان آلاجه طابورى يرينه ويريلەجكى استدلال قلنمقده. مرتب ايكنجى قول اردونك مقصد(?) معلومه بناءً طابورلرنك اوچر(?) ⟨731⟩ محاربه[يه] ابلاغى و وسايطنك اكمالى مقرر بولنديغنه كوره، قوچحصار طابورى هيچ بر وجهله مكمل بر طابور حالنده آلاجه طابورى يرينه قائم اولەميەجغندن […] يوزغا[د] فرقەسنده بر ا[…]

English translation: Article six of your order no. 5309 of 11 Kânûn-ı sânî 328 states that the Koçhisar, Mucur(?) and Fourth(?) Köklü(?) battalions of the Yozgat Division, removed from the [organisation](?) of the Composite II Corps, have been attached to other divisions. Although it is firmly established that the Fourth Köklü battalion has not been attached to any division, it is understood that the Koçhisar battalion is to replace the Alaca battalion, which under the new [organisation](?) was attached to the Samsun Division. Since, in line with the known purpose of the Composite II Corps, it has been decided to bring the battalions to three(?) ⟨731⟩ at war strength and to complete their equipment, the Koçhisar battalion can in no way replace the Alaca battalion as a complete battalion […] in the Yozgat Division […] (continuation missing).

Modern Turkish: Yüksek makamınızın 11 Kânûn-ı sânî 328 tarih ve 5309 numaralı emirnamesinin altıncı maddesinde, Mürettep İkinci Kolordu [teşkilâtın]dan(?) çıkarılan Yozgat Fırkasının Koçhisar, Mucur(?) ve Dördüncü(?) Köklü(?) taburlarının başka fırkalara ilhak edildiği bildiriliyor. Dördüncü Köklü taburunun hiçbir fırkaya ilhak edilmemiş olduğu kesin olarak sabit ise de, Koçhisar taburunun yeni [teşkilâtta](?) Samsun Fırkasına ilhak edilmiş olan Alaca taburunun yerine verileceği anlaşılıyor. Mürettep İkinci Kolordunun bilinen maksadı gereğince taburların üçer(?) ⟨731⟩ muharebe [kadrosuna] iblağı ve vasıtalarının ikmali kararlaştırılmış olduğundan, Koçhisar taburu hiçbir surette tam bir tabur hâlinde Alaca taburunun yerini tutamayacağından […] Yozgat Fırkasında bir […] (devamı eksik).

Note / [?]: Place names (Mucur, Alaca, Yozgat, Samsun) rest on context and reserve-district geography; «دردنجى كوكللى» needs image verification.

`Catalca_467_Cozum.md §7 Telgraf 2`

#52 · BDH 467/9/65 · p4 (Sayı 6, No. 606)

12 Kânûn-ı Sânî 1328 = 25 Jan 1913 · “in the Çatalca Army cipher” · Signed Süleyman Şefik → Acting Command of the Çatalca Army

نظامیه اوتوزنجی فرقه‌یه الحاق اولنان سکسان آلتنجی آلایك اوچنجی طابوری هنوز فرقه‌سنه التحاق ایتمه‌مشدر. حالبوکه چتالجه اردوسی قوماندانلغی وکالتند[ن] [؟] و ... ۱۱ کانون ثانی ۳۲۸ تاریخ و ۵۳۰۹ نومرولی امرنامه‌ده مرتب ایکنجی قول اردو قطعاتنك اوچ(?) ⟨731⟩ه ابلاغی مقرر اولوب ⟨135⟩ ⟨173⟩ و ⟨519⟩ نقصانی[نك] [؟] سرعتاً اشعاری امر بیوریلیور. مذکور طابور حقنده تدقیقات و تحقیقات یاپیله‌بیلمك ایچون همان محلنه اعزامنه و مذکور امرنامه‌ده قول اردویه الحاق اولنان طوپجی قطعاتنك شمدیلك محلنده قالوب کمافی السابق ایکی قول اردولرنجه اعاشه ایدیله‌جکی ده بیلدیرلدیکندن، اون اوچنجی(?) ⟨191⟩ طوپجی طابورینك الیوم طوپلری ایله تومرو[؟] ⟨135⟩ [؟]پاشا ⟨337⟩سنده و اقسام سایره‌سی کاملاً [؟]یه قادینده(?) بولوندیغندن، کماکان [؟] ویا طوپلرینك ده طابیه(?) [یاقینه]ن(?) کتیریله‌رك بر(?) یرده اقامتی لازمدر. هانکی جهته تنسیب بیوریلورسه اجرای ایجابیله طرف عاجزیه ده انباسنه مساعده بیورلسی معروضدر.

English translation: The 3rd Battalion of the 86th Regiment, attached to the 30th Regular Division, has not yet joined its division. Yet order no. 5309 of 11 Kânûn-ı sânî 328 [from] the Acting Command of the Çatalca Army decided that the units of the Composite II Corps be brought to three(?) ⟨731⟩, and orders that shortages of ⟨135 173⟩ and ⟨519⟩ be reported promptly. [It is requested] that the said battalion be sent at once to its post so that inquiries can be made. Moreover, since the order also stated that the artillery units attached to the Corps would stay where they are for now and be supplied by the two corps as before, and since the 13th(?) ⟨191⟩ Artillery Battalion is today with its guns at [...] Pasha ⟨337⟩ while its other elements are entirely at [...]: either [it remains] as before, or its guns too must be brought [near] the redoubt(?) and quartered in one place. I request that whichever course is deemed fit be carried out and that I be informed.

Modern Turkish: Nizamiye Otuzuncu Fırkasına ilhak olunan Seksen Altıncı Alayın Üçüncü Taburu henüz fırkasına katılmamıştır. Hâlbuki Çatalca Ordusu Kumandanlığı Vekâletinden [...] 11 Kânûn-ı sânî 328 tarih ve 5309 numaralı emirnamede Mürettep İkinci Kolordu kıtaatının üç(?) ⟨731⟩'ya çıkarılması kararlaştırılmış, ⟨135 173⟩ ve ⟨519⟩ eksiklerinin süratle bildirilmesi emir buyuruluyor. Mezkûr tabur hakkında inceleme ve soruşturma yapılabilmesi için hemen mahalline gönderilmesi, ayrıca mezkûr emirnamede kolorduya ilhak olunan topçu kıtaatının şimdilik bulundukları yerde kalıp eskisi gibi iki kolorduca iaşe edileceği de bildirildiğinden: On Üçüncü(?) ⟨191⟩ Topçu Taburunun bugün topları ile [...] ⟨135⟩ [...] Paşa ⟨337⟩'sinde, diğer kısımlarının tamamen [...]da(?) bulunmasından ötürü, ya eskisi gibi [...] ya da toplarının da tabya(?) [yakınına] getirilerek bir yerde ikameti lâzımdır. Hangi yön uygun görülürse gereğinin yapılarak bendenize de bildirilmesine müsaade buyrulması arz olunur.

Note / [?]: Clear-text portions are marked separately in the report. «337 پاشا.../تومرو» needs image verification.

`Catalca_467_Cozum.md §7 Telgraf 3`

Part III — Yıldız Archive BOA, Y..EE.. 40 Expansion

Y..EE.. 40/34 — 100% blind crack (#49)

Monoalphabetic letter substitution, 24 numeric symbols for 22 letters; no syllable codes, bigrams, nulls or Vigenère. Bijective SA (16 starts) −411.7; the word-corrected final key scores **−391.1**, better than every SA solution. The free-homophony hypothesis was rejected because it degenerates.

`ا 6, 133 · ب 71 · ت 62 · ج 16 · ح 22 · د 7 · ر 24 · ز 8 · س 12 · ص 36 · ط 44 · ع 97 · غ 99 · ف 2 · ق 78 · ك 76 · ل 86 · م 316, 9 · ي 79 · و 45 · ه 37 · ن 96`

#49 · BOA, Y..EE.. 40/34

28 Şubat 1302 → 1 Mart 1303 (Rûmî) = 12–13 Mar 1887 · Ârif Bey Efendi, Chamberlain (kurenâ) of His Imperial Majesty (115 tokens, 40 words)

ح [مكتوبجيلغه] واقع اولديغي [استدع(ا)] و [التماساته] مبني [قلمك مميزينك تعييني] و داخليه نظارت جليله سنه يازلسي [ايسه ده اقصاي امل] و [ارزوي عبيدانهم] اراده حكمت عاده حضرت ولينعمت اعظمي يه [توفيق حركت] اولغله [هر كيم امر] و [تص]و[يب] بيورلديغي [اصابت] و موفقيت [انده اوله؟] جهتنده [انك تعييني منوط] فرمان كرامتبيان حضرت خلافتپناهيدر

English translation: Upon the petitions and requests made regarding the post of mektûbcu (chief secretary), the appointment of the bureau's mümeyyiz (examiner) and a letter to the Ministry of the Interior are indeed my utmost wish and humble desire. But since one must act in conformity with the wise will of our Sovereign Benefactor, the appointment of whomever He commands and approves as most fitting for success rests on the miraculous decree of His Majesty the Caliph.

Modern Turkish: Mektupçuluğa (atama için) yapılan istida ve ricalar üzerine, kalem mümeyyizinin tayin edilmesi ve Dahiliye Nezaretine yazılması gerçi en büyük emelim ve kulunuzun arzusudur. Ancak velinimetimiz Padişah Hazretlerinin hikmetli iradesine uygun hareket etmek gerektiğinden, isabet ve başarı bakımından en uygun kimi emir ve tasvip buyururlarsa onun tayini, Halife Hazretlerinin keramet saçan fermanına bağlıdır.

Note / [?]: 100% blind crack: 24-symbol monoalphabetic substitution (22 letters; homophones 133=ي=316 ,ا). «تص» + clear «و» + «تصويب = «يب independently pins the codes; 23 of 24 codes fixed in at least one certain word. Open: final elif of «استدع», meaning of «اندهاوله», the leading clear «ح».

YEE_40_34_Cozum.md

Three cipher telegrams to Midhat Pasha — Y..EE.. 40/165, 40/178, 40/184

All three are **Vol. V (I. Usûl-i Seyyârât), Şems Sabâh (k = 0), five-digit codebook**: certain Vol. V codes (55194 بقيه 41474 ,حاصلات), the Y..EE.. 40/163 Rosetta codes (77484 له 17442 ,خزينه 51181 ,حصه) and 164xx/165xx letter spellings all decode consistently with one key. **40/184 (13 May 1881, Grand Vizier Saîd Pasha)** was sent **four days before** Midhat Pasha's residence in İzmir was surrounded (17 May 1881), and extends Vol. V's proven use from 40/175 (29 Jan 1881) to at least 13 May 1881 — **+3.5 months**. With Vol. VI attested in DH.ŞFR. 114 from January 1881, the two books must have run in parallel at least January–May 1881 (interpretation). These are partial readings and are not counted as new live cracks.

Document	Date	Sender → Recipient	5-digit groups / known / new candidates / unknown	Content read (cautious)
Y..EE.. 40/165	25 Teşrîn-i Evvel 1296 = 6 Nov 1880	Interior Minister Mahmud Nedîm Pasha → Midhat Pasha, Governor of Aydın	`182 / 118 (%64,8) / 9 / 55`	«مضايقهٔ مفرطه» (acute treasury cash shortage), «معاش» (salaries), «برر مقدار ... ارسال» (sending certain sums), «بيرامده ... قونلمق» (to be placed at the Bayram); probable subject: salary/advance before Kurban Bayramı (13 Nov 1880) — an inference.
Y..EE.. 40/178	25 Kânûn-ı Sânî 1296 = 6 Feb 1881	Sublime Porte → Midhat Pasha, Governor of Aydın	`94 / 47 (%50,0) / 10 / 37`	«نصفی پشين» (half paid in advance), appointment of an official, «جاندرمه» (gendarmerie), "one point on each of the two waters", "adoption of a French wording"; subject not named.
Y..EE.. 40/184	1 Mayıs 1297 = 13 May 1881	Grand Vizier Saîd Pasha → Midhat Pasha, Governor of Aydın	`107 / 48 (%44,9) / 18 / 41`	«حاصلاتك ... بقيه‌سى يازلمشيدى» (the balance of the revenues had been written), «حصه» (share), «منفعتى» (its benefit), «خزينه» (treasury), clear «محل التزامى» (tax-farm locality); routine fiscal correspondence — no hint of the coming arrest is read.

New / narrowed code values (STRONG CANDIDATE): `16478` = ع (معاش), `16586` = ف (most likely a ٤/٥ misreading of 16486; منفعتی), `47444` = بر (10 occurrences), `77491` = مضایقه, `67415` = طرف, `76444` = (ین)مأمور, `19595–19597` = اولـ auxiliary cluster (category only). Image-check list: 16586, 12612 (15612 یدی?), 40/165 L24, corrupt groups `4?455`, `9425`, `711489`.

Archival Plates (BDH 608/32/2 · from 400 dpi watermark-free originals)

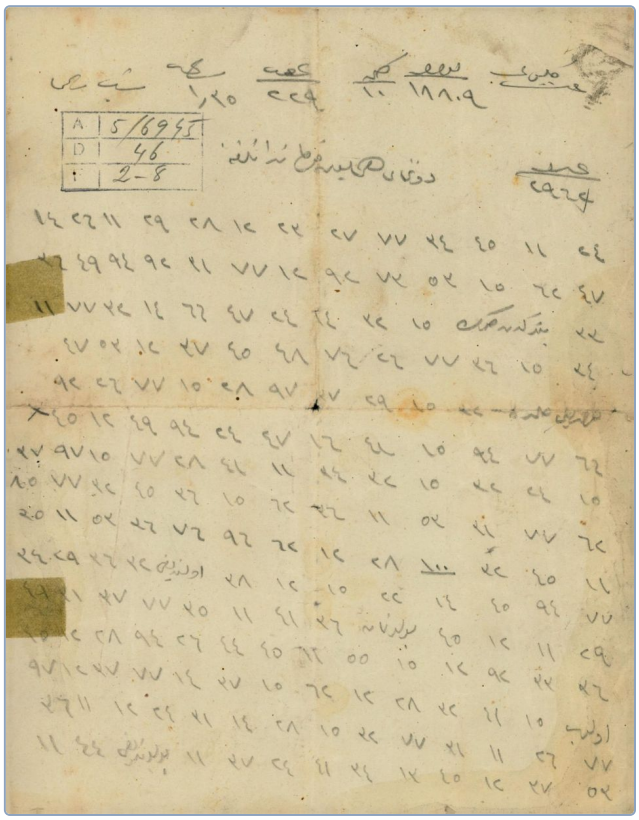

BDH 608/32/2 · p13 (F 2-8 · 15 Şubat 1328 / 28 Şubat 1913 · Mirlivâ Fahri, No. 2964): Live Crack #59: page 1 of the horned-mine report off Karabiga (Aksaz Burnu–Yumurta Adası). Note the clear words interleaved with the cipher (بتدکدن صکره، اولندیغی، بولونان) and the underlined null group 100 (L09).

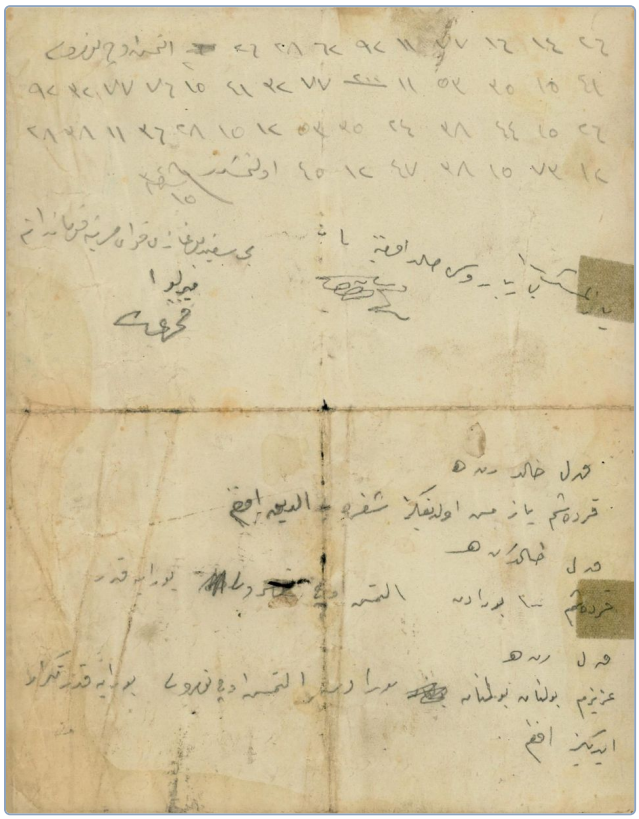

BDH 608/32/2 · p14 (F 2-8 devamı · Kâşif Kapudan + telsizciler arası konuşma): Live Crack #59 continued: "… stated by Captain Kâşif / 15 Şubat 328", with the live operator-to-operator wireless exchange on the lower half: "… please repeat the sixty-three groups from here to here, sir".

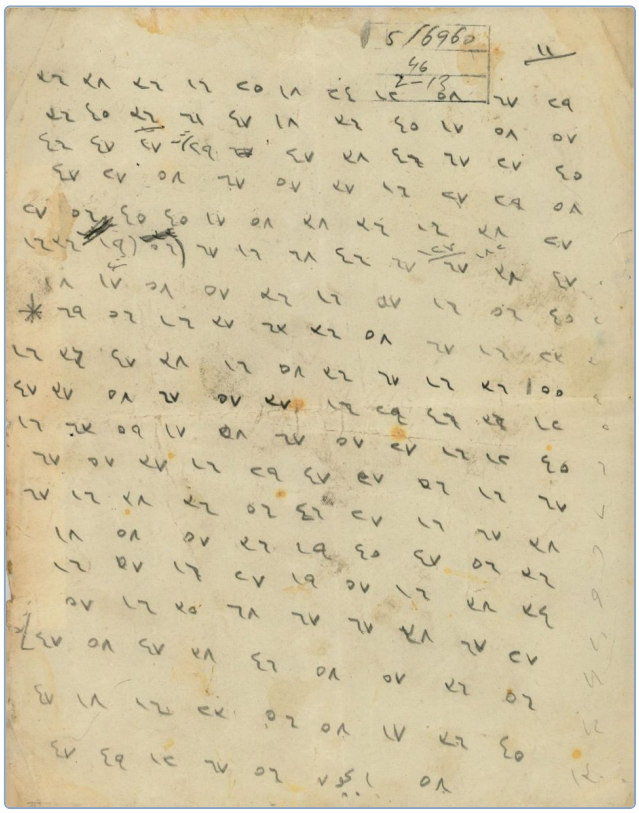

BDH 608/32/2 · p21 (F 2-13 · varak 11 · Anahtar 2): Live Crack #65: the separate 1913 naval wireless key (z = 6.8). The 3-digit group «155» on L09, clear «ایچون» on L19. Content: coaling, an ammunition carrier sailing for the Adriatic, and the nightly Anamur–Okmeydanı wireless watch.